

Komentář k testu z 30.3.2011 (JAP215 b):

Nejprve opět uvádím znění testu:

- ① S dovolením bych si to rád okopíroval.
- ② Příští týden je test, a ty se vůbec neučíš! Přestaň už s těmi videohrami!
- ③ Musíme přimět pachatele, aby prozradil, kam ukryl ukradené peníze.
- ④ Než půjdeš na večírek, tak řádně poumyvej nádobí.
- ⑤ かぎをかけておけば、どろぼうに入られません。

- Vezmeme-li za japonský ekvivalent „(o)kopírovat (si to)“ výraz コピーを取る, můžeme laborovat v podstatě už jen s modalitou. Možností jak vhodně vyjádřit „ilokuční“ sílu dané výpovědi je nemálo. Můžeme zde využít jak deziderativ, tak i otázku se záporom. V podobných situacích je v současnosti asi nejběžnější používat kauzativum ve spojení s pomocným deiktickým slovesem, např. ちょっと、コピーを取らせてもらえませんか。 (sloveso *morau* v otázce samozřejmě v potenciálu) nebo ちょっと、コピーを取らせていただきたいんですが... apod. Podobné konstrukce je vhodné si dobře osvojit, používají se skutečně hojně.
- V ② by se nejspíš hodilo vyjádřit osobu adresáta explicitně (pro vyzdvižení, tak jako je i v češtině): 来週はテストがあるのに、君／お前／あなたは全然勉強していないんだ！
- Jelikož se v rozkazovacích větách v českém zadání nevyskytuje slovo „prosím“, byly samozřejmě namířeny na procvičení rozkazu s *-nasai* (テレビゲームを (は) やめなさい！ v ②, ^{さら};皿をちゃんと洗いなさい！ v ④).
- Největším kamenem úrazu středního testu byl překlad věty ③ (i když někteří z vás si s ním poradili velmi zručně). Především vyjádření „kam“ vyžadovalo zřejmě jistou dávku kreativity. Možností bylo i zde více, kromě doslovnějšího *doko...ka* také použití vztažné věty (např. ^{かく};隠した場所). Pro „prozradit“ šla opět použít různá slovesa. Domnívám se, že sloveso 教える (respektive kauzativní *ošiesaseru*) by asi bylo nejvhodnější. Asi by šla použít i jiná slovesa (告白する, 言う apod.), ale např. *hanasu* (resp. 話せる) by asi nejvhodnější nebylo. Zbytek už by neměl být problém. Řešení tedy mohlo být např. následující:
 - ^{はんじん};犯人に ^{ぬす};盗まれたお金を ^{かく};隠したところを教えさせなければなりません。
 - 盗んだお金をどこに ^い;入れたか犯人に告白させなくてははいけないんです。
 - apod.

Vidíme, že お金 může být modifikováno přívlastkovým tvarem jak aktivního slovesa (盗んだお金, „peníze, které ukradl“), tak i slovesa pasivního (盗まれたお金, „peníze, které byly ukradeny“, „ukradené peníze“).

Pro „muset“ máme opět mnoho nástrojů, každý však musíme aplikovat na sloveso v kauzativním rodu.

- Někteří z vás by si měli opravit psaní znaku 試.

Dále již konkrétněji:

330907 – Tentokrát to nebylo nejhorší. „Týden“ samozřejmě není *šumacu* a ze ③ a ④ nebylo moc co hodnotit. Ale naději na solidní výsledek Vám neberu.

321422 – Pěkný výkon. Sloveso かくす chápejte spíš jako „ukrýt něco někam“ než „ukrýt něco někde“, místo se vyznačuje partikulí *ni*. Tentokrát Vás však dohnal Váš „nekrasopis“. Jakmile píšete わ jako れ a 洗 jako 浜, je načase se zamyslet a něco s tím začít dělat.

128138 – Nebylo to dobré. コピーを取ってくれませんか。 je samozřejmě správná japonská věta, znamená ale něco hodně jiného, než co bylo v zadání (kauzativum zde hraje klíčovou roli v určení podmětu). Slovíčka, **jaranasai* není *jamenasai*, *warainasai* není *arainasai*. Jistě chápete, že s nesprávným lexikem Vám ani případná znalost gramatiky neumožní kvalitní komunikaci.

361876 – Řešení ① s *-te moi i desu ka*, budiž (pragmaticky OK, ale vnímejte rozdíl oproti výkladu). Spojovací částice *kedo* má jinou funkci než *noni*. Pak už spíš jen detaily.

220090 – Kromě věcí zmíněných výše pozor na význam ぜったいに (není to „řáděně“, ale spíš „za každou cenu“). A prosím, abyste do češtiny překládal bez výrazů typu „když zamčete“ (jsme snad filologové na univerzitě, ne?).

361897 – ①, ② a ③ tentokrát nebyly dostatečné. Samotný deziderativ v ① by byl pragmaticky asi hodně nezdvornilý a netaktní. V ② jste neužila *noni*, ale vadily mi spíš věci, které bychom měli znát z dřívějšíka. Jestliže např. užijete v první frázi *ありません*, pak užití 勉強しない ve frázi navazující je jasným nesouladem morfologické zdvořilosti. Pokud už zpodstatníte frázi pomocí *koto*, potom se už chová jako substantivum a musí tedy být na sloveso napojena partikulí (to, že *jaru* není *jameru* je v tomto ohledu spíše lexikální drobnost). ④ a ⑤ byly bez problémů.

324430 – ① Vám nevyšlo. Výraz s *-te kurete* nemůžete pojit s otázkou *ii desu ka*. V ② nevím, co Vás vedlo k užití partikule *ga* v konstrukci 来週がテストです (japonsky to sice je, ale má to specifické užití). *Amari* a *zenzen* jsou značně odlišná adverbia. Nemůžete také napojovat sloveso na sloveso stylem *するやめなさい, to opakuji stále dokola (v podstatě je to gramatika první části prvního semestru). Překlad ③ se Vám ovšem povedl velmi dobře (Vaše verze je zcela přijatelná). Stejně tak zbytek testu.

345311 – ① jste vyřešila velmi vkusně. ② bylo gramaticky v pořádku (možná to 勉強する chtělo v *-te iru* tvaru), ale také jste si mohla trochu pohrát s výpovědní modalitou první věty. ③ jste zvládla dobře, použití *made* v ④ bylo zajímavé, ale ne nemožné. Celkově to bylo velmi dobré.

359374 – Použití „zdvořilých rozkazů“ (*-te kudasai*) tam, kde v zadání není „prosím“ se spíš vyhýbejte (probírali jsme *-nasai*, tak to chtělo také použít). V ⑤ byl koncový predikativ zadán v neminulém tvaru, takže Váš překlad nebyl zcela nejpřesnější. Mám dojem, že Vaší největší slabinou (jakkoliv i to „největší“ je ve Vašem případě relativně drobnost) je užívání partikulí *wa* a *ga*. Přečtěte si Koikeho (nebo jinou literaturu na toto téma).

342195 – Opět spíš detaily. Znak 取, napojení substantiva na *noni*, 場所 s krátkým *o*. V ③ jste mohl podržet zdvořilý tvar koncového slovesa.

361581 – ③ jste už skoro měla (chybělo jenom nějaké to *bašo* nebo *tokoro*). V ④ Vám vypadla *okurigana* u 行く a *kudasai* možná nebylo namístě. Jinak OK.

361040 – Opět pár lexikálních nedostatků (slovíčka jsou základ!). V ③ by Vaše zpodstatnění s *koto* bylo něco jiného než zpodstatnění s *tokoro* (pachatel by se přiznával že něco ukryl, ne *kam* to ukryl). Jinak to ale nebylo zlé.

255493 – ③ se Vám povedlo dobře (možná to 私達は bylo nadbytečné). ① bohužel nikoliv. Jinak dobré.

361940 – Opět spíš detaily. Příště by jich ale mělo být pokud možno méně.

361482 – Nejspíš nejlepší výkon tohoto týdne. Kdybyste u *ireru* v ③ použil minulý čas (a v ① doplnil ještě nějaké ちょっと), bylo by to téměř dokonalé.

J. Matela